

Nieuwsbrief nummer 34 d.d. 26 juni 2018

Let op: De in Klimop aangekondigde Natuurexcursie naar De Zaag gaat niet door op 8 september; de nieuwe datum wordt in de volgende Nieuwsbrief gemeld.

De Slootjesdag op 9 juni was heel druk bezocht en natuurlijk kijken we in deze Nieuwsbrief terug op deze geslaagde activiteit. Ook melden we de resultaten van de landelijke waterdiertjestelling waaraan onze afdeling meedeed. In de Klimop is een fotocollage te zien.

In de afgelopen maand vonden daarnaast allerlei andere activiteiten plaats - geplande excursies en excursies op aanvraag plus de maandelijkse ledenwandelingen én een stand bij het Natuurbehoudsfestival in diergaarde Blijdorp. Zoals gebruikelijk vind je daarvan verslagen of impressies (met doorverwijzing - een link - naar de website voor de volledige versie). We beginnen echter met een herinnering aan onze activiteiten die de komende maand eraan zitten te komen. Tot slot wat mededelingen waar ieder zijn voordeel mee kan doen.

Foto's in deze uitgave zijn (in volgorde van plaatsing) gemaakt door Liesbeth den Haan (3x), Boy Ridderhof, Frank Biesta, Esmeralda Eggen.

Op het programma de komende maand



Wateronderzoek op 30 juni, voor jong en oud vanaf 12 jaar (publieksexcursie)

Locatie is in Hitland-Zuid, bij een sloot onder langs de IJsseldijk. Onder leiding van Marlies Butter gaan deelnemers allerlei proefjes doen aan het water. Thema is vooral de kwaliteit van het water.

Startpunt is de parkeerplaats aan het begin van het Langepad in Hitland-Zuid, onder aan de Groenendijk, vlakbij de gemeentegrens van Capelle aan den IJssel.

Aanvang (vertrek vanaf parkeerplaats) om 11.00 uur; we gaan

te voet naar de slootkant verderop. Inschrijving vooraf is niet verplicht. Meer informatie via Liesbeth den Haan, tel. 06-47046122

Ledenwandeling op 30 juni

Zoetermeer: Groene singels en parken, ca. 11 km.

Verzamelen op Rotterdam Centraal (achter de bankjes in centrale hal) om 9.10 uur. De trein vertrekt om 9.25 uur van spoor 16.

Instappen op Rotterdam Alexander is ook mogelijk: verzamelen



om 9.25 uur op spoor 1, de trein vertrekt om 9.35 uur. We stappen over in Gouda.



Natuurexcursie in park Schoonoord op 22 juli

Park Schoonoord is een oase van rust en een prachtig stukje historische natuur in de stad.

Startpunt: ingang park aan de Kievitslaan, Rotterdam.

Met OV te bereiken: tramlijn 8 halte Kievitslaan.

Onze gidsen en meer informatie: Liesbeth den Haan (06-47046122) en Paul Winckers (010-4201750).

Wat deden we de afgelopen maand

Natuurexcursie in het Ommoordse Veld op 26 mei

Aan deze natuurexcursie, onder leiding van natuurgids Paul Winckers, namen diverse leden deel van de werkgroep Rotterdam van de Partij voor de Dieren. Totaal waren er 12 deelnemers.

Slootjesdag-training op 4 juni

De speciale Slootjesdag-training - docent Ton Lommers noemde het een 'inspiratiedag' - heeft op zondag 4 juni plaatsgevonden in en bij kinderboerderij De Wilgenhof. Zeven IVN-ers van



omliggende afdelingen en zeven 'Rotterdamers' deden mee. Deze training, die werd gehouden op verzoek van de afdeling Rotterdam en georganiseerd door de commissie Kadervorming van IVN Zuid-Holland in samenwerking met de afdeling, vormde een prima voorbereiding op de Slootjesdag. De deelnemers kregen allerlei tips aangereikt hoe in en langs de sloot kinderen actief te krijgen.

Vijfde IVN Slootjesdagen in Rotterdam op 9 juni - resultaat van de landelijke Waterdiertjestelling

Het maximale aantal van 30 kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar deed mee aan de Rotterdamse Slootjesdag op 9 juni, bij het grote bassin op het Eiland van Brienoord. Helaas moesten 22 kinderen teleurgesteld worden. De aanwezige kinderen en ouders waren anderhalf uur vol enthousiasme bezig.

Voor de eerste keer was een citizen science project gekoppeld aan de Slootjesdagen. Dit hield in dat de soorten aangetroffen waterdiertjes werden geteld en doorgegeven aan de landelijke website waterdiertjes.nl. Het project is een samenwerking van IVN met het Instituut voor Ecologie NIOO. Op de dinsdag na de Slootjesdagen maakte het NIOO de eerste resultaten bekend.



Afgelopen weekend deden duizenden kinderen en volwassenen mee aan het eerste 'citizen science' slootjesonderzoek tijdens de IVN Slootjesdagen. Op meer dan 120 plekken werden waterdiertjes geteld en proefjes gedaan om de helderheid van het water te bepalen. Het bootsmannetje werd het meest geteld, gevolgd door de vlokreeft en de poelslak.



Op basis van de telling en de waterproefjes scoorden de Nederlandse slootjes gemiddeld een 6,3 op waterkwaliteit. "Dat is net een voldoende", zegt Froukje Rienks van het NIOO. "En dan is er nog vooral in mooie slootjes gemeten. Dit betekent dat er werk aan de winkel is om de waterkwaliteit in het hele land te verbeteren." Naast de top drie "zijn er gelukkig ook de nodige bijzondere waterdiertjes gezien, zoals de kokerjuffer, libellenlarve en geelgerande watertor", zegt Rienks. [Alle drie soorten werden op onze locatie aangetroffen.] "Het was geweldig om te zien hoe enthousiast kinderen worden van zoiets eenvoudigs als waterdiertjes vangen en tellen", vult Marchien de Rooter, projectleider van de IVN Slootjesdagen, aan. "'Deze lijkt op een hamerhaai', zei een kindje in het Vondelpark bij het zien van zo'n geelgerande watertor. En een ander kindje liet vol trots de onderzoekkaart zien: 'Kijk, ik heb ze bijna allemaal gevonden!'" De plannen voor volgend jaar liggen al klaar, na deze vliegende start. Het 'citizen science' onderzoek wordt de komende jaren herhaald. Zo

kunnen de wetenschappers van het NIOO, dat het onderzoek heeft georganiseerd samen met IVN Natuureducatie, trends in kaart brengen en een volledig beeld krijgen van de gezondheid van de Nederlandse slootjes. Klik [hier](#) voor meer informatie.

IVN stand op Natuurbehoudsfestival in diergaarde Blijdorp (10 juni)

De stand van IVN Rotterdam, bemenst door 4 IVN-ers (in 2 ploegen), was goed verzorgd. Helaas wisten weinig bezoekers de markt, in de Haaienzaal van het Oceanium, te vinden.

Naturexcursie in het Stormpoldervloedbos

Een verslag van Marlies Butter

Het is laag water, de belangrijkste voorwaarde om het Stormpoldervloedbos in Krimpen aan den IJssel te kunnen betreden. Het Stormpoldervloedbos staat onder invloed van de getijden van de zee. Dit betekent dat het er eb en vloed wordt. Het getij checken voordat je het gebied in gaat, is een must. Samen met een groep enthousiaste mensen gaan wij (Liesbeth den Haan en ondergetekende) het Stormpoldervloedbos in om onder andere op zoek te gaan naar een ... Lees [hier](#) verder.

In het zomernummer van de Klimop stond een gedicht over het Stormpoldervloedbos. De toelichting op de dichter was incompleet, en daarom plaatsen we het gedicht en de toelichting nogmaals.

Stormpoldervloedbos

Achter een schuchtere dijk
met aan de voet een paal waarop staat aangestreept
hoe ver het ooit zal komen
worstelen woedende wilgen zich reikhalzend
naar het licht dat door hun bladerdak binnenregent
zoemend grijs wolket in een wellustige dance macabre
boven de drooggevallen aderen van een zompig lichaam
dat smachtend wacht op het vollopen van haar aorta
door de hartslag van het tij
glanzend slib slaat verdoffend neer op een moedeloos wrak met
gebroken ribben en een verdwenen hart
hier blijft alles zoals het is
en wordt het zoals het was

Roel Botter

Schrijver, fotograaf en Polderdichter van de Krimpenerwaard
2015-2017

Ledenwandeling naar het Benoordenhout en landgoed Clingendael (26 mei)

Het verslag staat volledig afgedrukt in het zomernummer van de Klimop.

Natuurexcursies op aanvraag - Hitland (26 april)

Onze Natuurgidsen verzorgen ook graag een natuurexcursie op aanvraag. Recreatiecentrum Zevenkampse Ring wilde een buitenactiviteit aanbieden aan zijn oudere bezoekers en vroeg IVN een wandeling in de natuur in de directe omgeving uit te zetten en te begeleiden. Een groep van 26 fitte senioren schreef zich in en deed mee, op 26 april. Catolien en Liesbeth haalden hen op in Hitland-Zuid (in restaurant-theehuis De Dames). Na een heerlijk kopje koffie was het tijd om op pad te gaan. De groep werd opgesplitst; de tweede groep vertrok 10 minuten na de eerste.

We trokken kriskras door het gebied, langs alle mooie plekjes en over de leukste paden. Vanaf de dijk keken we uit over het gebied en filosofeerden over de oorsprong van het landschap dat we zagen. In het buitendijkse gebied, waar de oeverwaluwenwand gerenoveerd bleek, kwamen we een



fotograaf tegen die zojuist een ijsvogel had gefotografeerd. Die nestelen elk jaar in de oever van de inham in de IJssel. Wij zagen of hoorden geen ijsvogels en de oeverwaluwen waren nog niet gearriveerd uit het warme zuiden. Wat we, verderop, wél zagen waren diverse Oranjetipjes, een opvallend vlindertje die als pop overwintert. In april en mei kruipen ze uit hun pop en vliegen uit. De mannetjes gaan direct op zoek naar een vrouwtje. Die legt haar eitjes bij voorkeur op Look-zonder-look of Pinksterbloem. Beide stonden uitbundig te bloeien.

De deelnemers kwamen voldaan aan op de parkeerplaats bij golfbaan Hitland. Daar werden ze opgehaald om teruggereden te worden naar het Recreatiecentrum, waar een lunch op hen wachtte.

In mei en juni vinden er nog twee natuurexcursies op aanvraag plaats: in het Zuiderpark (26 mei), op verzoek van de Stichting Zuidpleingebied, en in het Vrijenburgerbos (7 juli), op verzoek van de Gemeente in het kader van de Dag van de Blauwe Verbinding (zie verder in deze Nieuwsbrief).

Van het bestuur

Om het bestuur te versterken is Koos Leidelmeijer toetreden tot het bestuur, als secretaris ad interim. Hij benadrukt de tijdelijkheid van zijn inzet; hij zal onmiddellijk aftreden zodra er een nieuw bestuurslid is gevonden en zal bij uitblijven daarvan sowieso terugtreden.

Diverse activiteiten en wetenswaardigheden

KNNV Minicursus Dagvlinders herkennen

Welke vlinders zie je in jouw tuin? Is die vrolijke fladderaar een Koolwitje, Citroenvlinder of Atalanta? Als je erop gaat letten, zie je steeds meer en kun je de vlinders herkennen en een naam geven. KNNV afdeling Delfland organiseert **in juli** een minicursus 'Dagvlinders herkennen'. Leer in één avond en één excursie hoe je tuinvlinders kunt herkennen en benoemen. En leer hoe je vlinders in jouw tuin krijgt. KNNV afdeling Delfland organiseert deze cursus in samenwerking met Jaarrond Tuintelling en de Vlinderstichting. Bijeenkomsten vinden plaats op 5 juli en 8 juli, de excursie op 8 juli. Voor aanmelden klik [hier](#).

Na deze minicursus kun je succesvol meedoen met de Nationale Vlindertelling van 27 juli - 5 augustus 2018.

Jongeren betrekken bij natuur en landschap

WoesteLand is de jongerengroep van IVN. In binnen- en buitenland organiseert WoesteLand gezellige en duurzame low-budget activiteiten en vakanties waar jongeren samen werken in de natuur. Op het programma voor de komende tijd staan de volgende activiteiten:

- *Kleine beestjes, grote feestjes* - in Gaasterland **van 21 tot 28 juli**, voor 16 t/m 30 jaar.
- *Wat van dieren leren kan!* - in Echten **van 28 juli tot 4 augustus** kamperen en klussen bij zorgboerderij Noaberhoeve, voor 12 t/m 15 jaar.

Voor meer informatie, kijk [hier](#).



Woesteland Academie

De WoesteLand Academie is ontstaan vanuit WoesteLand. De begeleiders van deze vakanties krijgen een interne opleiding waar ze leren hoe ze met jongeren moeten werken en hen kunnen boeien voor natuur en duurzaamheid. Wat bleek? Ook anderen wilden graag deelnemen aan deze opleiding. In reactie hierop is de WoesteLand Academie gestart. Sindsdien organiseren we workshops voor iedereen die (andere) jongeren wil betrekken bij natuur en duurzaamheid. Inmiddels

zijn er ook workshops met andere thema's, zoals natuur in de stad of storytelling over duurzaamheid. Zie voor meer informatie [hier](#).

Drinkable rivers

“Ik verlang naar een wereld waarin de rivieren drinkbaar zijn”

De Canadese Li An Phoa vertrok op 16 mei vanuit het Franse Pouilly-en-Bassigny, bij de oorsprong van de Maas. Zij stelde zich tot doel langs de rivier naar de monding van de Maas in Rotterdam te lopen. Haar project heet ‘Drinkable Rivers’, met als doelstelling aandacht te vragen voor de rivier als indicator voor een gezond leven. Waterkwaliteit is een gevolg is van economische keuzes, zo stelt zij. Met haar wandeltocht wil zij aantonen dat elke stap die je in je leven zet van belang is.

Op woensdag **4 juli** arriveert Li An in Oeffelt, een dorpje aan de rivier de Maas. Ze zal daar de kinderen van groep 6/7 van basisschool 'Onze Bouwsteen' uit Beugen ontmoeten. De kinderen zullen ter plekke allerlei wateronderzoekjes doen. En natuurlijk vertelt Li An de kinderen over haar missie: aandacht vragen voor schoon rivierwater.

Op 15 juli wil Li An arriveren in Rotterdam. Wil je meewandelen, haar boodschap ondersteunen en mensen mobiliseren, neem dan een kijkje op www.drinkablerivers.org.



Feestelijke opening “Blauwe verbinding”

Zes jaar is gewerkt aan een “blauwe verbinding” tussen de wateren in het Zuiderpark, het Zuidelijk Randpark en de Koedoodse plassen. Daartoe moest onder meer een waterbak worden aangelegd

onder de A15 door. Nu is er een 15 km lange waterweg geschikt voor recreatie en nuttig voor waterberging, die tevens een ecologische verbinding vormt tussen verschillende groengebieden.



Ter gelegenheid van de officiële opening, op 6 juli, heeft de Gemeente diverse activiteiten georganiseerd (**op 7 juli**). IVN Natuurgids Rody Klop verzorgt een natuurwandeling door het Vrijenburgerbos. Voor meer informatie kijk [hier](#).

Volgende Nieuwsbrief

Deze Nieuwsbrief is samengesteld door Liesbeth den Haan.

De volgende Nieuwsbrief verschijnt (bij voldoende kopij) op 26 juli 2018.

Bijdragen aan de Nieuwsbrief kunnen worden ingezonden naar ivnrdam.redactie@gmail.com.

Stuur je kopij voor Nieuwsbrief nr. 35 (juli 2018) uiterlijk op 24 juli op.

Uitsmijter van de maand



Meerkoetennest op een boodschappenkarretje, in het water langs de Scharster, Rotterdam (Oud Verlaat). Foto en tekst Philip Both: “Naast de Patatmeeuw en de FEBO-reiger nu ook de Supermeerkoet (*Fulica supermercada*).

Of we nu de Lidl- of AH-ondersoort te maken hebben, is niet met zekerheid te zeggen. Een van hun eigenschappen is wel dat ze op de kleintjes letten. Dus ik neig naar de laatstgenoemde ondersoort (*Fulica supermercada* var. *aholdii*).”